

Reuerendi Patris P. Hieremiæ Drexelii e Societate Iesu Opera omnia

Duobus nunc Voluminibus comprehensa, & libellis ante hac non editis
aucta ; Illvstrata, Indicibvs Moralibus, Locorum S. Scripturæ, Capitalium
Mysteriorum fidei, Rerum, & Concionum quouis anni tempore habendarum
; Congestis Et Compositis Methodo prorsus, alijs Auctoribus inusitata ; Sed
Theologis ...

Drexel, Jeremias

Antverpiæ, 1643

Cap. XLIII. Quàm frequens, & insolens sit lingua ostentatrix.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77028](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77028)

jurgantis quam objurgati, at homo placidus, & cui cur est ingenium, etiam cum reprehendere cogitur, sic tamen reprehensionem temperat, ut non tam hoc agere, quam docere videatur; instruit leniter, nec acerbè carpit, prorsus ad mentem beati Pauli, qui reprehensor sic erudit: *Si preoccupatus fuerit homo in aliquo delicto, vos qui spirituales estis, hujusmodi instruite in spiritu lenitatis. Quid enim emendet objurgator ille, qui asperimarum objurgationum plaustra exonerat in eum quem verbis castigatum cupit?*

Gal. cap. 6.
vers. 1.

Thomas
Stapletonus
in vitâ Mo-
vi cap. 13.

§. II.

Illustrissimum illud Angliæ sidus Thomas. Motus artificiosè proflus & dextrè objurgantem aliterius linguam mansuetiores mores docuit. Sederat pro tribunali Morus cum ceteris iudicibus. Rei producebantur Zonarii sectores, presentibus accusatoribus, qui crumenas sibi præfectas querebantur, nec aliud contendebant, quam nebulones illos talia ausos in patibulum rapiendos. Hic unus assessorum vir gravis, & grandis natu, ipsos innocentes & injuriâ affectos acerrimè objurgans: Hoc, inquit, incuria vestra tribuendum: cur vestros sacculos non accuratius custoditis? supina negligentia nebulonibus his occasionem offert furandis, res vestras cautius servate, & sagaces manus faciliè vitabit: qui sua negligit, furem facit. Morus audirà tam importunâ oratione senis, qui jus dicere, non increpare læsos debuisset, causam hanc in diem alteram rejecit. Interea noctu ex illis latrunculis unum clauit & carcere ad se iussit adduci, & Si cras, inquit, ad cognoscendas causas confederimus, nunquid poteris tu illi seni qui accusatores ad eò culpam, crumenam subducere non observant? Gratiam à me inibis si feceris, libertatem certam spera, si tamen furta non velis repetere: quid dicis? Ille promissâ veniâ lætissimus, omnia vicissim amplissimè promittit: sibi modò fideret, & rem hanc strenuè curaturum, & ad votum. Postera luce cum Assessoribus Morus considerat dicendis sententiis, evocantur separatim rei: primus illorum fuit hic ipse latrunculus ad omnem nequitiam factus, & tantò jam animosior ad nobile facinus, quanto securior peccaturus: Jubeatur ergo, si quid habeat pro se dicere. Ille velut ligenti pudore territus, abundè sibi suppetere, ait, quo suam innocentiam tueatur, id tamen infimis precibus rogare, liceat sibi in unius & iudicibus secretas aures causæ suæ momentum deponere. Permittitur, unum ipse deligat quem velit ex omnibus. Senem morosum illum deligit. Itaque accedit trepidationem simulans, & nescio quod grande secretum in aurem seni demurmurat, eademque omnino operâ crumenam ad latus pendentem exercitâ manu præsecat. Arcanâ narratione finitâ, ad suum se locum recipit. Morus accepto rei bene gestæ indicio alium ex hac facie hominem sisti jubet, capiatque occasionem utriusque liberandi collatâ stipe: Quin hos miseros, inquit, dimittimus, tantò severius si redeant puniendos. Damnum si quod aliis intulerunt, nos sarciamus. Neque verò tanti est. Conferamus pecuniarias symbolas, initium faciam; scio neminem gravare securum; & cum dicto æs reponit in mensâ. Post Morum primus pæne ordo marsupium senis evocarat. Ille suam symbolam promptus, crumenam ubique querere, nusquam reperire; atque jam sinum scrutari, jam caligas explorare, jam manticam omnem excutere, huc illuc oculos manusque mittere, non leviter erubescere, indignari etiam ac turbas facere; & quid hoc, inquit, prodigii? compertissimum mihi est, me in tribunal hodie non sine crumenâ condescendisse: quis eam malus daemon avexit? Hic Morus vulu ac voce ad lenitatem compositâ: Mi Domine, inquit, ipse jam experimentum capis, qui vigilantes etiam oculos fallat Mercurius; nemo hic satis caverit. Quare in posterum eos quibus hoc infortunii contingit, ne

acerbius objurga, iussuque crumenam à latrunculo reddi. Hic omnium risus consecutus est de senè, quem Morus urbanitate tam facerâ docuisset, non tam asperè, præsertim infantes objurgare. Ubi orationis lenitudo deest,

— os claudite

Centuplice serâ, pessulo centuplice.

Os illud maxime quod objurgationis plenum est.

§. III.

Ergo vos, qui spirituales estis, hujusmodi instruite in spiritu lenitatis. Plurima reprehendi possunt, sed modè, & rate ac parè. Moneri & corrigi, res à se inamena est & ingrata: quòd si accedat verborum immoderatio & crudelentia, jugum censetur intolerabile; quòd vel evadendum sit, vel calcandum ipso contemptu. Plurima quoque commodius dicuntur soli & separatè, quam coram aliis. Illud enim admonitioni, hoc objurgationi similis habetur. Socrates in convivio quandam suorum famulorum paulò acerbè objurgat. Nec dissimulavit hoc Plato, sed ad Socratem versus: Nōne, inquit, satis fuisset, hæc illi seorsum dixisse? Cui mox Socrates: Et quæso, ait, mi Plato, an non tu quoque relictus fuisset, si mihi seorsum hæc dixisses?

Christi præceptum est, eum, qui deliquit, ter monendum ac instruendum, dum morbus illius censetur immedicabilis. Iussus divini verba sunt: Si peccaverit in te frater tuus, vade & corripe eum inter te & ipsum solum; si te audierit, lucratus eris fratrem tuum. Deinde: Si autem non audierit, adhibe tecum adhuc unum vel duos. Tertiò demum: Quod si non audierit eos, dic Ecclesiam. Si Ecclesiam non audierit, sit tibi sicut Ethnicus & publicanus.

Utautem linguam objurgantem non refrenare solùm sciamus, sed etiam tolerare cum ab effrenata dimittam, nobile documentum Annai juberit: Si merito objurgaverit te aliquis, scito quia prodest: Si immerito, scito quia prodesse voluit. Sed longè melior hac in re magister Apostolus Petrus, ut eos instruat qui planè infantes objurgantur, aut multò acerbè, quam commentum fuissent: Quæ est, inquit, gloria, si peccantes & calaphizati fuissetis? sed si bene facientes sustinetis, hæc est gratia apud Deum: in hoc enim vocati estis. Hæc aurea nominatur lingua Christianorum, quæ uti adulari nescit, ita insectari verbis, & carpere non consuevit, omnemque sermonis otiositatem studiosissimè fugit. Hæc lingua præ ceteris videtur digna, quam divinæ laudes occupent æternum.

CAPUT XLIII.

Quàm frequens, & insolens sit Lingua
OSTENTATRIX.

Athenienses Beroso Mathematico, quòd multa velut vates prædixisset, quæ temporis series rerumque eventus vera monstrassent, statuam æneam in gymnasio posuerunt, statuam tamen linguam inferuerunt auream. Ejus rei contrarium passim experimur. Est qui merito suo laudetur, dicaturque aureus homo, modò linguam prudentius nosset regere: En statuam auream, cui tamen vix plumbea sit, aut ærea lingua. Phariseus ille publicani contemptor, ex asse talis fuit, dixisset aureum hominem, qui jejuniis, qui elemosynis, qui ceteris virtutibus sedulò vacet: sed ostentatrix ipsius lingua pæne fuit lignea, quæ pulchram hanc statuam plurimum fœdavit: commendabiles fuissent Pharisei actus, si eos ipse non ad eò commendasset.

Hæc Ostentatrix lingua sui domini elogia miris artibus novit in theatrum Honoris educere, & omnibus spectacula proponere. Linguae hujus labor pæne omnis in exornationis genere versatur. Laudare omnium optime novit; nec tamen laudat omnia, sed solum res sui

sui domini. In suas sui que domini laudes excurret amplissimè, & longam narrationis seriem texit, ut à pluribus sciat, quam insignem habeat dominum qui merito vivus per ora virum volitet. Quam autem hæc ipsa Ostentatrix lingua suo domino sæpe noceat, dum stultè favet, nunc explicabimus, & quidem tum curâ & paulò fufius: nam lingue vitium longè communissimum est ostentatio, & valde noxium, & forsan non sentiet se ferri, nisi bene feriat.

§. I.

Quemadmodum mercator aut propola, laudat venales quas vult extrudere merces, sic lingua Ostentatrix merces suas expedit non sine amplissima commendatione. Habet autem duplicis generis mercimonia: nam aut seipsum quis laudat, suum stemma, familiam, dotes sibi suisque concessas, aut laudat suam artem, scientiam, suum officium, suas functiones, opes suas ac potentiam. Hos quidem Sophonias Magniloquos superbia vocat. Tobias dehortatus filium: Superbiam, inquit, in tuo sermone nunquam dominari permittas. Sed & Salomon censurâ ferulâ Ostentatricem hanc linguam commonefaciens: Laudet te alienus, inquit, & non os tuum; extraneus, & non labia tua. Merito suo vapulat hæc lingua: non enim curat ut Deo placeat, sed ut honori ac famæ ferviat, & semper in promptu habeat, quo gloriatur.

Mens fama avara, obnoxia est jactantia.

Ostentatores istos irridens Paulus: Non enim, inquit, audemus inferre nos aut comparare quibuscumque, qui seipso commendat: sed ipsi in nobis nosmetipsos merentes, & comparantes nosmetipsos nobis. Hoc in falsos Apostolos dictum, qui omnia Pauli extenuantes: Quid, aiebant, sit Paulus? epistolæ illius magniloquum quid spirant, sed cum ipse auditur, nec vox, nec elocutio, nec oris dignitas expectationi respondent; nos illi longè antestamus. Ita profus, inquit Paulus, ego homuncio non audeo his gigantibus me comparare: intra meam me pelliculam contineo; non in immensum gloriabimur. Hæc ratione Paulus ostentatricem linguam repreffit.

Nabuchodonosor Rex inter gloriabundos illos gigantes numerandus: Nomen, inquit, hæc est Babylon civitas magna, quam ego edificavi in domum regni, in robore fortitudinis meæ, & in gloria decori mei? Insignem stultitiam, & grandem superbiam hæc voces prodiderunt. Cumque sermo adhuc esset in ore regis, vox de celo ruit: Tibi dicitur Nabuchodonosor rex, regnum tuum transibit à te, & ab hominibus ejicient te, & cum bestis fersis, erit habitatio tua, & fenum quasi bos comedes. Quid ergo te jactas, ô Thrafo, de divitiis, honoribus, majorum imaginibus ac prisco sanguine? circumspecte, ubi nunc illi sunt qui ante te tales erant? tu brevi ubi eris? ad illos transibis.

Si quis res gestas priscorum eremicorum evolvar, quosdam ex iis post quadraginta aut quinquaginta annos in maximâ vitæ austeritate actos, in turpia scelera ruissè compertit. Sed ne miremur. Nam hos virtutis suæ jactatores fuisseprehendimus. At verò jactantia superbiæ filia est. Deus & filiam, & matrem extremè odit, & averfatur. Hinc etfi quis mille annis accuratè Deo servierit, ubi seipsum commendat, & virtutes suas velut merces proponere inceperit, omnem prioris obsequii gratiam corrumpit. Vade jactator, vade; fortent obsequia tua, propter linguam tuam. Laudator sui idolum est, quod se ipsum colit, sibi cantat, sibi pinxit, sibi litat. Illud quidem non negandum, aliquos è numero sanctorum divino honori augendo, partim excitandæ spei, aut exhibendo exemplo, de seipsis quandoque non sine præconio locutos. Rex Ezechias: Memento Domine, inquit, quomodo ambulaverim coram te in veritate. Paulus invitus & aliorum improbitate coactus: Existimo, inquit, nihil me minus fecisse à magni Apostolis. In quo quis au-

Adet (in insipientiâ dico) audeo & ego. Ministri Christi sunt, & ego (ut minus sapiens dico) plus ego. Sed rationem reddens dictorum: Quod autem facio, inquit, & faciam, ut amputem occasionem eorum, qui volunt occasionem: ut in quo gloriantur, inveniantur sicut & nos. Nam ejusmodi Pseudoapostoli sunt operarii subdoli, transfigurantes se in Apostolos Christi. Hæc edixit hic Orbis Ecclesiastes, ut decepti juventur; ideo à se dicta audaciam vocat & insipientiam. Imitemur vel umbram beati Pauli, quod Chrysostomus mo-
Chrysost. net, & si quæ aulâ memoranda patravimus, non ea stas-
hom. 73. tim venalia in forum extrudamus, alioquin omnibus nos præmiis privamus. Rex Ezechias thesauros omnes perdidit, quia illos ambitiosè monstravit. Sanctorum pene omnium in rebus plurimis mens ista fuit: Nemo sciat, nisi Deus. Cum pictor loquitur, suamque picturam prædicat, ab omnibus pessimè locutus arguitur; cum verò pictura loquitur, suumque laudat magistrum, à nemine non præclara locutio vocatur: neque enim aliunde plausum expectet artifex, quam ab suo opere: vox operis omnium vocibus antecellit.

§. II.

Iusserat Deus Moſen, è sinu manum producere; quæ omni ex parte visa est leprosa: jussus est iterum Moſes eandem sinu abdere, & omnis inde lepra depulsa est. Quæ autem hæc subita mutatio? num aër corruptus aut arcana in sinu virtus, mutationis tam repentinæ causa extitit? Quod si hoc miraculi loco habendum, cur id non in fronte, aut facie totâ exprellum, sicut in Oziâ rege, & sorore Moſis Mariâ? Procopius Gazæus hunc in modum respondet. Manifestum Moſi Deus leprosam esse voluit, quandoquidem ea patravimus erat admiranda in Ægypto: perinde si Deus præmonuisset Moſen: Miranda hæc opera ne manui tuæ tribue, nec illam ob ista osculare: Manus tua à se leprosa & inepta operi: ne illam igitur ostenta, velut mirandorum operatricem; absconde potius, & doce illam erubescere sub veste. Pari modo si à nobis ipsis virtutes nostræ regantur, longè tutiores erunt suæ sibi puritatis consciæ; sin eas ostentemus, & velut venales proponamus, omni laude destituentur. Oniñia maculat ostentatrix lingua. Hæc sepe permittit Deus, ut is qui omnia se scire aut posse proficetur, qui miram rerum experientiam venditat, qui omnium regionum mores describit, omnium nationum linguis loquitur, & ingentia quæque promittit, ut is, inquam, subinde leprosam è sinu manum educat; sic jactantia ipsius detegitur, pudescit, odio esse incipit. Salomon hic vaticinatur: Qui se jactat & dilatat, jurgia concitat.

Prov. c. 28.

vers. 25.

Thomas Morus hoc genus hominum, prout meretur, insigniter tractare novit. Legatus ierat Bruxellas Staplet. in Morus ad Carolum V. Imperatorem. Illic in aulâ tam celebri nescio quis gloriosus fuit, qui ad aulæ valvas affixit chartam, quâ in literarium certamen provocabat quoscunque, responsurum se ad omnem cujuscunque juris quæstionem, vel quidquid demum in quacunque humanæ literaturæ scientiâ proponeretur. Audacissima profus ostentatio! Thomas Morus auditâ hominis tam petulanti vanitate, hanc è jure Britannico quæstionem posuit: Utrum animalia capta in Withernamia sint irireplegibilia? Addidit in familia Legati Anglici esse, qui eâ de re disputare cupiat. Hic jactatori hæc aqua, ostentatrix lingua non tantum turbare, sed & obmutescere: miser nec voces quidem, nedum quæstionem intelligere, ad rem nihil respondere. Ita suam ipse vanitatem agnoscere coactus, omnium denique libilis ac risu vanissimus provocator exceptus est. I nunc puer gloriabunde, & viros lacesse ad pugnam.

§. III.

Non multum huic ab simile contigit Viennæ. Doctor Paulus Florentius, qui religionis, cui se addi-

N n n 4

xer, Georg. Sche-
terro. 1. con-
trov. p. 643.

xerat, desertor, plurimorum idiomatum se peritum jactarat. Et credebatur is vulgò linguam Latinam, Græcam, Hebraicam, Syriacam, Chaldaicam, aliasque similes egregiè callere. Georgius Scherer Societatis Jesu sacerdos schedam ad se delatam accepit, idiomate ignorabili scriptam, qualem dicuntur anus ad collum infan-
Anseres
 enus nudis
 pedibus.
 rum suspendere, febris amuletum. Hanc ille chartulam cum interpretari non posset, Florenium adire statuit, optimam hanc occasionem ratus, quâ hominis multiplicem in peregrinis linguis scientiam experiretur. Hunc ipsum ergo adit, & schedam porrigens: Ossecro, inquit, ignorantem juva, & barbaros hos characteres interpretare. Ille non diu cunctatus, & linguâ illius peritiam audacter simulans: Illud idioma est, inquit, quo sacerdotes Egyptii utuntur in suis sacris. Scherer gratias egit erudito interpreti, & mox in cubiculum secedens, tres voces germanicas istas, *Gânſ gehen Warſus* ordine inverso scripsit, unde voces emerferunt istæ, *Enſſi neſſig? ſuſſeſſab*. Accepto novo hoc schediſmate, Patrem Chriſtianum, qui tum Theologiam publicè docuerat, convenit: & quaſo, inquit, accede focus ac teſtis, mi Pater, exploremus, num D. Florenius, tot linguas calleat, quor ille ſibi cognitâs gloriatur. Paulò ante ſchedulam ei exhibui vocibus ignotis exaratam, ad quam ille promptus reſpondit, eſſe ſacra verba ſacriſculorum in Egypto. Equidem valde dubito an idioma illud didicerit. Florenium Reverentia veſtra non reſcit ambitioſum eſſe maſculum, qui ne fateri cogatur ignorantiam, ex tempore conſingit mendacium. Ita hi ſolent, ſidentiffimè pronuntiant rerum omnium ignari; ne tales habeantur. Eamus igitur & denuo exploremus, quid eruditionis in homine lateat. En novæ ſchedæ myſterium: ſcripſi præpoſterè, *Gânſ gehen Warſus*: hæc illi ſcheda lapis Lydius erit. Audiamus obſecro novum Mithridatem, quid judicii ſuper hanc ſcriptionem ferat: ſed laurum prius mordeamus, ut riſum alioquin erupturum comprimamus. Ambo igitur ad Florenium reſivimus; ubi Georgius Scherer: Doctör Paule Floreni, ait, veniam rogo, ſi negotium faceſſam, hîc iterum ignota me ſchedula fatigat, ritu mirabili ſcripta; quid iſtud obſecro idiomatis eſt, ecquis horum verborum ſenſus? juva meam in linguis infantiam. Doctör Florenius ſchedam cūrioſè con-
ſſid. lib. 2. de
 ſer. cap. 29.
 tuens, mox pronuntiat, & illa ipſa, inquit, lingua eſt, quæ in chartulâ priore perſcripta: Egyptiæ linguæ verba ſunt ſacriſculis illis ſolennia. Ubi pater Chriſtianus hæc audiit, vix januâ prehoſâ foras ſe eiecit, alioqui prorupturus in cachinnos. At verò Georgius Scherer vultum ſerium fingens, & velut perſuaſus valedixit. Inter hos duos poſtea ſatis riſum eſt ob exaſciatam hanc fabulam tam doctæ interpretationis.

S. IV.

Hæc Ostentatrice linguæ sunt facinora, ut semper habeat quod magnificè loquatur, fingit. Verbum vetus est, & verum: Ignavi homines plus habent verborum quam operæ, linguâ scilicet potentes, non item manu. Bellator ore, plerunque pecus ignavum est re. Præclare dixit Iſidorus: *Horret sapientia spumeum verborum ambitum*. Eo tamen illi potissimum utuntur, quibus verba sunt sine penu & pecuniâ. Myndiorum olim vilis fuit urbecula, sed portæ ingentes, & magnifici operis. Diogenes ille notus è Stoâ philosophus, hanc urbis & portarum dissimilitudinem contemplatus, exclamavit publicè: O Myndii portas claudite, ne per illas urbs vestra exeat. In homine inanis gloriæ appetente, hoc ipsum profus est videre. Portas is habet amplissimas, os supra modum garrulum, & quod in sui domini laudes excurrat laxissimè. Sed plerunque civitatula hîc latet vilissima, actus parum insignes, manus languidæ & leproſæ, virtutis curtissima supellex. Arque hos suo nomine Thrasones vocamus, qui ampullas & sesquipedalia ver-

ba jaciunt, qui quidquid hostium est, super mensam debellant, & ut Plautinus ille Bomdromachides, decem uno diffiant spiritu. Aristogiton, uti Plutarchus memorat, passim in sermonibus bella crepabat & armastitategum dixisset animosissimum. Cum verò miles scriberetur, erus pannis obligans Aristogiton, gressus baculo fulciebat; & ut piger canis claudicabat. Vidit hunc è tribunali Phocion, qui mox castrensis tabellario: Scribe, inquit, Aristogitonem claudum & mendacem. Hoc ostentatoribus solenne est: dum verbis agitur, nemo illis animosior, nemo fortior; cum ad rem veniunt, hîc illi claudicant, jamque vix serpunt, qui antea volarant.

S. V.

Cladius Paradinus, linguam inter geminas draconis alas pinxit, additâ inscriptione, *Quid tendis? Scis, quibus repressis; hæc tamen nihilominus pertrumpit claustra, & in apertum evolat. Arx in homine, caput est; dentes, cancelli ossei; os, arcis porta; Ratio arcis domina, quæ linguam feræ instar coëccat. At hæc sapissime fractus carceribus erumpens, draconum alas obinet, sicque volans draco. Hæc jam alata fera, plena veneno mortifero, huc illuc instar jaculi fertur, & plerunque primam omnium prædam proprias laudes sectatur; idque tam avidè, ut etiam in flagitiis gloriam inanem aucupetur. Sunt enim, qui lætantur cum male fecerint, & exultant in rebus pessimis. Cum autem gloria è vitii summa sit ignominia, querit regius pâltes: *Quid gloriaris in malitia, qui potius id agis, es in iniquitate?**

Quis autem volanti huic draconi alas affigit? Aut Superbia, aut Avaritia, aut etiam Opulentia. Superbia quidem hoc agit, ne quis intus seipsum noſcit, atque ita longè majorem quàm sit æstimet: Avaritia hoc docet, ut quis artem quam novit, apud omnes prædicet, quo eam carius vendat: Opulentia proprium est grande lupercilium attollere, & spirare superbiam. Pompejus Magnus belli gloriâ, quam ipse sibi fingebat, insolens dicere non dubitavit, si terram vel semel pede pulsato, totum Orbem ad arma provocabo. En alatum draconem, & orbe toto vagantem.

Has feras persequitur Deus, qui ad honorem suum attentissimus: *Gloriam meam, inquit, alteri non dabo. Omnia nobis, etiam seipsum dare paratus est, si modò nos illi suam gloriam. Hanc à nobis cumprimis exigit, ut non gloriemur in conspectu ejus omnis caro. Hilarius rationem reddens. Soli Deo, inquit, de se credendum est, qui se solus novit. Nos autem quàm non novimus nos ipsos intus & in cute? Et cui non jure ignorantia sui obicitur? Quia dicis, quod dives sum, & locupletatus, & nullus eger, & nescis quia tu es miser, & miserabilis, & pauper, & cæcus, & nudus. Abi ostentator, & discè te ipsum nosse: non deerunt qui te hac in re juvent.*

CAPVT XLIV.

Quibus in rebus OSTENTATRIX lingua se potissimum offerat.

Atalum quandam perstringit olim poëta, epigrammate faceto:

Declamas bellè, caussas agis Attale bellè:
 Historias bellas, carmina bella facis:
 Componis bellè mimos, epigrammata bellè:
 Bellus Grammaticus, bellus es Astrologus.
 Et bellè cantas, & saltas Attale bellè:
 Bellus es arte lyra, bellus es arte pila.
 Nil bene cum facias, facis attamen omnia bellè:
 Vis dicam quid sis? magnus es Ardelio.

Ea fuit Attali jactantia, ut nihil non affectaret, in rebus Attali omnibus se jactaret, plurima agendo nihil perageret.